

FORNGUIDEN

**VÄSTRA STRÖ,
SKÅNE**

Publicerad i april 2020.
Författare: Mikael Jägerbrand
Utgivare: E-boksförlaget
Mer info: www.fornguiden.se

Så hittar du hit

Ta väg 17 från Landskrona mot Eslöv. Efter 25 km, sväng norrut mot Trollenäs slott. Kör mot Västra Strö. Kör förbi kyrkan ca 300 meter. Stenarna ligger till vänster på åkern.

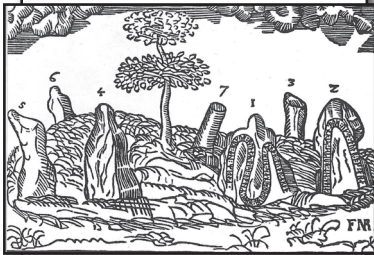
Fakta

Ligger: Västra Strö, Eslöv, Skåne.
GPS: N 55° 52.555' E 13° 14.573'
Nummer: Runsten DR 334 och DR 335. RAÄ 002.

Historik

ca 1000

Två av stenarna förses med runor. Alla stenarna i monumentet kan då ha funnits på platsen ända sedan 200-300-talet.

Teckning från 1628.

1628

Den danske fornforskaren Ole Worm publicerar en liten bok om monumentet som då kallas "Tulshøj".

1822

Fornforskaren Nils Henrik Sjöborg skriver om Västra Strö i den första stora svenska boken om fornminnen, "Samlingar för nordens fornälskare".

1903

Arkeologen Carl Wibling gör en utgrävning mellan två av stenarna men gör inga fynd.

1932

I mitten av 1800-talet rasade flera av stenarna. Men år 1932 reste man upp dem. Först då upptäcktes masken på baksidan av runstenen.

2003

Lokala föreningen Västra Strös byalag och flera runentusiaster rengör stenarna från mossor och lavar.

SPÖKLIGA STRÖ. De resta stenarna i Västra Strömonumentet är ett välbevarat minne från vikingatiden.

VÄSTRA STRÖ- MONUMENTET

Vikingarna var inte särskilt lojala. Om det fanns ett byte att erövra så tog man det.

En av Tulestenarna restes som minne för Ösur som dog när han plundrade andra vikingar.

Ordet viking finns bara nämnt på en handfull runstenar. En av dem ingår i Västra Strömonumentet.

Den här fantastiska samlingen resta stenar, eller bautastenar, kallas ibland också för Tullestenarna och står på den lilla kullen Tullehögen.

Här finns sju stora stenar, och sex av dem står troligen på sin ursprung-

liga plats. Ingen vet exakt när stenarna hamnade här. Men eftersom runor ändrar sig genom århundradena så kan man datera texten på de båda runstenarna till ca 1000–1025.

Plundringståg

Den mest spännande av stenarna ligger på östra sidan av kullen och har följande inskrift:

"Fader lät hugga dessa runor efter Ösur, sin broder, som norrut vart död i viking".

Det här visar att vikingarna inte bara åkte på härjningståg utomlands utan att de också plundrade andra vikingar.

Bredvid vikinga-stenen står en annan runsten som är gjord av samma runmästare.

Dess inskrift lyder:

"Fader lät hugga denna sten

efter Björn, som ägde skepp med honom".

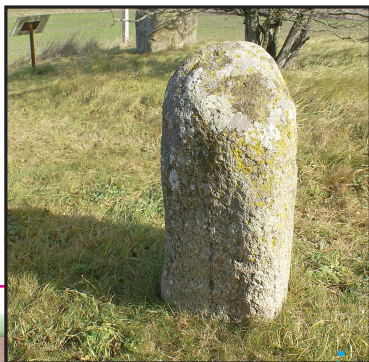
På baksidan av stenen finns en mystisk bild inristad. Vissa experter hävdar att det här är ett monster som ristades in för att skrämja bort spöken. Andra menar att det är vikingaguden Oden. Det troligaste är att det är en bild som hyllar den döde (Björn).

Den cylinderformade stenen i mitten av kullen kallas "Lille Tulle" och har rykte om sig att orsaka spökerier.

När en bonde i början av 1600-talet tog stenen till sin gård hördes så mycket oväsen på nätterna att man trodde huset skulle rasa. Efter några nätter förde man tillbaka den – och oljuden upphörde.

Mikael Jägerbrand

mikael@fornguiden.se

Den lilla
stenen kallas
"Lille Tule".

SPÖKSTENEN.

Den ser kanske inte särskilt hotande ut, men den här meterhögä cigarrformade stenen har skrämt många genom århundradena.

Enligt lokala sägner så flyttade en lokal bonde hem stenen till sin gård någon gång under tidiga medeltiden. Han skulle troligen använda den till något mindre byggprojekt.

Men under de följande nätterna blev

det så mycket oväsen i huset att bondefamiljen var säkra på att det var nära att rasa samman.

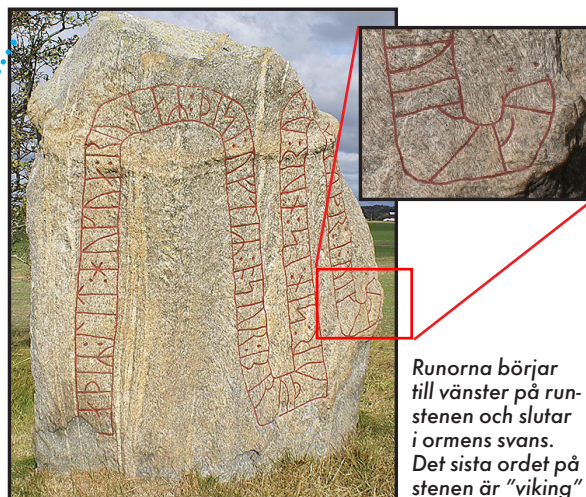
Efter några natters kaos så visade sig ett spöke för bonden och viskade i hans öra: "før liden Tulle på sit sted igen".

Mannen lydde och genast upphörde
allt oväsen och spökeri på gården.

När det danska riksrådet Tage Ottesen Thott lät bygga slottet Eriksholm (i dag Trolleholm) på 1500-talet så ska han ha

använt den ursprungliga stenen och i stället ersatt den av en liknande. Det här har dock ifrågasatts av arkeologer. Kanske har den här historien uppstått genom att någon godsägare hört berättelsen om spökeierna och testat det själva?

Förr i tiden aktade sig nog många lokalbor från att gå i närheten av stenarna. Kullen sägs nämligen vara tillhåll för troll som rövar bort unga kvinnor som går för nära.

Runorna börjar till vänster på runstenen och slutar i ormens svans. Det sista ordet på stenen är "viking"

Runorna

የተከሰተ ስርዓት፡ ተግባራት፡ ምክንያቶች፡ ምክንያቶች፡ ምክንያቶች፡ ምክንያቶች፡
ምክንያቶች፡ ምክንያቶች፡ ምክንያቶች፡ ምክንያቶች፡ ምክንያቶች፡ ምክንያቶች፡

På modern svenska betyder runorna:

"Fader lät hugga dessa runor efter Assur, sin broder. Han dog norrut i viking."

ÄKTA VIKING.

omkring år 1000 av samma person: en man med det ovanliga namnet "Fader".

Den här stenen är ett minnesmärke över Faders bror Assur (eller Ösur). Denne fick ingen grav i hembygden eftersom han avled under ett krigståg. Troligen dödades han på smålands- eller östgötakusten eftersom vikingarnas "norr" egentligen var nordost.

Det mest spännande med stenen är att den ger ett perfekt exempel på hur ordet viking användes. Det var inte en benämning på ett folk eller några personer. Det var i stället något man gjorde, man sade att man "drog i viking" när man skulle ut och plundra.

Stenen har det officiella namnet DR 334.

Runorna

የተከሰተ ጥፋት ምክንያት ሆኖ የሚታወቅ ሲሆን፡ በሀገሪቱ ውስጥ የሚኖሩ የሀገሪቱ ሕገ-መንግሥት አንቀጽ 2(1) መሰረት የሚከተሉትን መብቶችና ንብረቶች የሚያገዛቸው ሲሆን፡

På modern svenska betyder runorna:

"Fader lät hugga denna sten efter Björn. Han ägde skepp med honom."

SKÄGGIGA STENEN.

... mest spännande inristningen här i Västra Strö var helt okänd i 100-tals år.

Precis som den andra runstenen så är det här ett minnesmärke som skapats av vikingen Fader, den här hedrar hans affärskompanjon Björn.

Det mystiska ansiktet på baksidan var länge helt okänt. Stenen hade fallit omkull men år 1932 rustade man upp monumentet och reste stenen. Då uppmärksammades figuren för första gången.

Arkeologerna har sedan dess grälat om det är en bild av Björn, en ansiktsmask som föreställer Oden – eller kanske en demon som ska skrämma den som vill förstöra minnesmärket.

Stenen har det officiella namnet DR 335 och inristningen är troligen gjord någon gång kring år 1000-1025.

BAUTASTENAR.

De resta stenarna i Västra Strö är stora, de flesta är 2 meter höga. Den ovanligaste är den här triangelformade stenen. Den är också lagad med cement.

Runorna på framsidan av stenen.

På baksidan finns ett märkligt ansikte.

